

Prawnik informuje

Emerytura i świadczenia dla osób w wieku niższym niż powszechny wiek emerytalny

Emerytura z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze dla urodzonych po 31.12. 1948r.

Zgodnie z art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z F U S (Dz.U. 2021.291 t.j.) osoba ubezpieczona nabywa **prawo do wcześniejszej emerytury** po osiągnięciu wieku przewidzianego w ustawie (55 lat dla kobiet, 60 lat dla mężczyzn), jeżeli w dniu wejścia ustawy tj. 1 stycznia 1999 r. osiągnęła:

- 15 letni okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze,
- okres składkowy i nieskładkowy wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn

pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego (lub złożyła wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w takim funduszu, za pośrednictwem ZUS, na dochody budżetu państwa), oraz rozwiązania stosunku pracy - w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem.

Emerytura pomostowa (Dz.U. 2018.1924 t.j.) na zasadach ogólnych przysługuje osobie, która spełnia jednocześnie następujące warunki:

- urodziła się po 31 grudnia 1948 r.;
- pracowała w szczególnych warunkach lub świadczyła pracę

o szczególnym charakterze przez okres obejmujący minimum 15 lat;

- wykonywała pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w okresie przed 1 stycznia 1999 r. oraz po 31 grudnia 2008 r.;

- ukończyła co najmniej 55 lat w przypadku kobiet lub 60 lat w przypadku mężczyzn;
- suma okresów składkowych i nieskładkowych wynosi minimum 20 lat w przypadku kobiet lub 25 lat w przypadku mężczyzn, przy czym okresy nieskładkowe są zaliczane w wymiarze nie większym niż 1/3 okresów składkowych;
- została z nią rozwiązana umowa o pracę.

Prawo do emerytury pomostowej dotyczy osób zatrudnionych w oparciu o stosunek pracy w pełnym wymiarze czasu pracy!

Emerytura pomostowa stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury, ustalonej w sposób określony w art.25 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku 60 lat, ustalone według obowiązujących w dniu zgłoszenia wniosku o przyznanie emerytury pomostowej tablic średniego trwania życia, o których mowa w art.26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Prawo do emerytury pomostowej ustaje na dzień przed uzyskaniem prawa do emerytury, osiągnięcia wieku emerytalnego albo śmierci osoby uprawnionej.

Świadczenie przedemerytalne przyznawane jest osobom, które straciły pracę z przyczyn od siebie niezależnych przed uzyskaniem prawa do emerytury i ma stanowić dla nich wsparcie socjalne do czasu uzyskania przez nich tego świadczenia

Warunki, które należy spełnić, aby otrzymać zasiłek przedemerytalny, precyzuje art. 2 ust. 3 ustawy (Dz.U.2020.1725 t.j.) który mówi, że świadczenie przedemerytalne przysługuje osobie, która:

- pobierała zasiłek dla bezrobotnych przez minimum 180 dni,
- nadal jest zarejestrowana jako osoba bezrobotna,
- w okresie pobierania zasiłku nie odmówiła bez uzasadnienia przyjęcia odpowiedniego zatrudnienia,
- złożyła wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego

Kto może ubiegać się o Świadczenie przedemerytalne?

- Generalnie można wydzielić cztery grupy osób uprawnionych do złożenia wniosku o Świadczenie przedemerytalne:
- osoby, które były zatrudnione na umowę o pracę i rozwiązano z nimi umowę z przyczyn dotyczących zakładu pracy;
  - osoby, które prowadziły pozarolniczą działalność gospodarczą i ogłosiły upadłość;
  - osoby, które pobierały rentę z tytułu niezdolności do pracy;
  - osoby, które pobierały świadczenie pielęgnacyjne lub specjalny zasiłek opiekuńczy lub zasiłek dla opiekuna z powodu śmierci osoby, nad którą sprawowały opiekę.

Szczegółowe warunki, jakie musi spełnić osoba starająca się o zasiłek przedemerytalny, określa art. 2 ust. 1 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych.

Zgodnie z nim osoba, która była zatrudniona na umowę o pracę,

musi spełniać jeden z następujących warunków:

- do dnia rozwiązania stosunku pracy z powodu likwidacji lub niewypłacalności pracodawcy (w rozumieniu przepisów o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy) była zatrudniona przez okres co najmniej 180 dni i w chwili rozwiązania stosunku pracy miała co najmniej 56 lat – kobieta i 61 lat – mężczyzna, a także posiadała staż pracowniczy uprawniający do emerytury wynoszący minimum 20 lat – kobieta i 25 lat – mężczyzna;
- do dnia rozwiązania stosunku pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w rozumieniu przepisów ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2017 r. poz. 1065, 1292, 1321, 1428 i 1543), zwanej dalej „ustawą o promocji zatrudnienia”, w którym była zatrudniona przez okres nie krótszy niż 180 dni, ukończyła co najmniej 55 lat – kobieta oraz 60 lat – mężczyzna i posiada okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 30 lat – kobieta i 35 lat – mężczyzna;
- do dnia rozwiązania stosunku pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w rozumieniu przepisów ustawy o promocji zatrudnienia, w którym była zatrudniona przez okres nie krótszy niż 180 dni, posiada okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 35 lat dla kobiet i 40 lat dla mężczyzn;
- do 31 grudnia roku poprzedzającego rozwiązanie stosunku pracy, z powodu likwidacji pracodawcy lub niewypłacalności pracodawcy, w rozumieniu przepisów o ochronie roszczeń pracowniczych była zatrudniona przez 180 dni i posiadała okres uprawniający do emerytury wynoszący co najmniej 34 lata dla kobiet i 39 lat dla mężczyzn.

Grażyna Mierzwa

Uwaga! Trzeba rejestrować w ZUS umowy o dzieło

ZUS przypomina, że umowy zawarte od 1 stycznia 2021 r. trzeba wykazać w specjalnym formularzu RUD (zgłoszenie umowy o dzieło). Należy go złożyć w ciągu 7 dni od zawarcia umowy. Formularz można przekazać elektronicznie przez Platformę Usług Elektronicznych (PUE) ZUS.

W zgłoszeniu będą przekazywane wyłącznie ogólne informacje dotyczące: zamawiającego i wykonawcy, daty zawarcia, rozpoczęcia i zakończenia umowy, jak też o jej przedmiocie.

Do zgłoszenia zawarcia umowy o dzieło będą zobowiązani wszyscy płatnicy składek i osoby fizyczne, bez względu na to, czy są zarejestrowane w ZUS jako płatnik składek czy też nie.

Obowiązek zgłaszania nie dotyczy umów o dzieło: zawartych z własnym pracownikiem, wykonywanych na rzecz własnego pracodawcy, ale zawartych z innym podmiotem, zawartych z osobami prowadzącymi działalność gospodarczą na wykonanie przez nie usług, które wchodzą w zakres prowadzonej działalności.

Obowiązek zgłaszania umów o dzieło do ZUS nie obejmuje tych podmiotów czy jednostek organizacyjnych (np. stowarzyszeń, fundacji, spółek prawa handlowego, itp.), które nie są płatnikami składek (tj. nie mają obowiązku rejestrować się w ZUS jako płatnicy składek, bo nie zgłaszają nikogo (w tym siebie) do ubezpieczeń społecznych.

Uwaga na zmiany emisji audycji

103,8 FM / 94,1 FM

SŁUCHAMY
 we wtorki godz. 19.15
 i w piątki godz. 21.30
 związkowych audycji
Zorganizowani mają lepiej